

Маринка Георгиева

СУ „Христо Ботев“ Ивайловград

Кибертормозът – как онлайн насилието влияе върху участващите

Основен въпрос

Учениците се сблъскват с този социален феноменна 21 веккибертормоза в най- крехка възраст ,чрез масовото използване на интернет пространството. Една от най – важните стъпки е разпознаване и противодействие срещу онлайн тормоза.

Обзор на урока

Да бъдат компетентни за справяне с този проблем, да се помогне на момчетата и момичетата, които използват интернет по безопасен начин, да избегнат евентуални неприятности, присъщи на мрежата на виртуалния свят.Интернет отваря врата към един жив, вълнуващ свят на безкрайни възможности за изследване, общуване и самоизграждане .Но мрежата крие и някои капани за непредпазливите. Затова е необходимо насърчаването на по-осъзнато и отговорно поведение в Интернет.

Цели на урока:

Учениците да могат :

- 1.Да реагират и, което е дори по-важно, кога да пренебрегват проявите на онлайн тормоз.
2. Да знаят колко е важно да се говори, да се оказва помощ на жертвите и да се съобщава за евентуални притеснения; да проявяват емпатия към жертвите на кибертормоз .
3. Да могат самостоятелно да се предпазват и да реагират на проблеми, свързани с онлайн тормоза и безопасността в интернет.

Речник

Емпатия - Представям си чувствата, които някой друг изпитва.

Кибертормоз -използването на електронни средства за комуникацията оклеветяване, заплашване, сплашване, или разстройване на някого

Ход на урока :

Начало на урока : 10 мин

С началото на училищните години децата започват да развиват все повече социалните си умения за общуване с другите, за следване на правила и за самостоятелност . Често тормозът възниква именно в тази възраст. Децата вече са много умели в интернет и повечето използват социални мрежи, за да комуникират помежду си. Много често, обидите и коментарите, както и кражбите на профили, се правят на шега.

Какво е кибертормоз ?

Кибер тормозът е използването на електронни средства за комуникация, като интернет, електронна поща, мобилни телефони или други за оклеветяване, заплашване, сплашване, или разстройване на някого .

Какви са примерите за кибертормоз?

Очаквани отговори

- Изпращане на SMS съобщение за сплашване
- Изпращане на грубо съобщение
- Изпращане неприятна картина
- Промяна на съобщения, да се причини вреда
- Публикуване жестоки съобщения и отмъстителни съобщения
- Съобщения със сексуален подтекст

Кои са жертвите на кибертормоз?

Очаквани отговори

- Кибер тормозът се среща сред тийнейджърите ,но се разпространява и при по-малките деца. Много деца смятат кибертормоза за безобидно забавление.
- Труден е за откриване, защото насилникът не е очевиден, защото болката не се вижда.
- Възрастните също са жертви, особено учители.

Как онлайн насилието влияе върху участващите ? Какво трябва да направят за да прекратят кибертормоза ?

Очаквани отговори:

- Изпитват страх да споделят проблема си
- Липса на самочувствие и недоверие в хората
- Затварят се в себе си
- Проблеми с храненето

- Депресия

Какво трябва да направят потърпевшите за да прекратят кибертормоза ?

- Много е трудно да спрете това явление сами.
- Бъдете смели. Запазете спокойствие. Яростта или тъгата са допълнителни мотиватори за хората, които ви тормозят. Ако не реагирате по начина, по който те искат, може да се отегчат и да спрат
- Прекратяване на комуникацията. Препоръчва се да се прекрати както разговорите с човека, който ви тормози, така и да спрете да следите неговите публикации и коментари. Най-добрият вариант е потърпевшият да блокира профила на въпросния човек или хора и да докладва както профила, така и неприятните за него снимки, коментари или публикации. По този начин конфликтът няма да се задълбочи.

Как трябва да се помогне на приятел или съученик ,жертва на кибертормоз. Какво трябва да бъде поведението на другите , които не са засегнати.

Обяснява се значението на думата **емпатия – разбиране на мислите и вярванията и чувствата на другите и да се погледне света през очите на другите.**

- Другите които не са свързани с кибертормоза трябва да покажат своята емпатия към засегнатия. Да направят „ приятелски кръг „ ,който да реагира адекватно и да помогне.
- Трябва да могат да умеят да слушат или да наблюдават за да се забележи и разбере това, което е казано и начинът, по който е казано и да се разбере невербалното поведение на засегнатия.
- Ако проблемът е сериозен може да се потърси помощ от възрастен -учител , класен ръководител или родител. Полезно е да се получи съвет от някой друг. Това не означава ,че е предадено доверието на засегнатия.
- Създаване на среда на доверие, в която спокойно може да бъде проведен разговор при проблем, е от голяма важност.

Вашите идеи и стъпки за справяне с проблем : Казус 20 мин

Класът се разделя на групи на случаен принцип , като целта е да определят позицията си ,да се мотивират и да посочат начини за справяне с проблема .

Инструкция: Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите след него, като внимавате от каква гледна точка разглеждате случая (на жертвата, на приятелите и останалите ученици и т.н.). Всяка група разрешава случая от различна гледна точка. Подгответе се да представите своите идеи пред останалите групи. Разполагате с 5 минути за работа и с 3 минути за представяне на решението си.

Казус: “В VIII клас Зоя започва да учи усилено и изкарва отлични оценки по английски език. Освен това е много активна в училищния живот и скоро получава уважението

научителите. Останалите момичета моментално започват да ѝ завиждат и съответно да я тормозят. Шест момичета от класа създават Фейсбук група, за да обиждат Зоя публично. Обидите се изразяват най-вече в думи или фрази, които се присмиват на поведението и вида на жертвата, както и в заплахи да не казва на никого за уебстраницата, защото ще пострада. Съдържанието на тази страница е толкова агресивно и вулгарно, че на по-късен етап администраторите я премахват. Но през цялото това време Зоя си мълчи и не казва на никого. Тревожна и депресирана е, разсеяна е и успехът ѝ в училище започва да спада. За сметка на това шестте момичета показват шокираща липса на чувствителност, като се забавляват на чужд гръб, без да си задават каквито и да било въпроси или да се замислят за действията си. Приятелите на Зоя и останалите от класа знаят за групата във Фейсбук, но и те мълчат и не предприемат мерки. ”

Въпроси:

На мястото на жертвата

- А.** Какво бихте направили за да разрешите случая, ако сте на мястото на жертвата? Посочете варианти за разрешаване на проблема в ситуацията
- Б.** Защо бихте постъпили по този начин? Посочете аргументи .
- В.** Какви са според вас последиците от преките действия, които бихте предприели?

На мястото на приятелите на Зоя и останалите ученици

- А.** Какво бихте направили за да разрешите случая, ако сте на мястото на приятелите на Зоя или на останалите ученици? Посочете варианти за разрешаване на проблема в ситуацията.
- Б.** Защо бихте постъпили по този начин? Посочете аргументи .
- В.** Какви са според вас последиците от преките действия, които бихте предприели?

На мястото на учителите

- А.** Какво бихте направили за да разрешите случая, ако сте на мястото на учителите на Зоя?
- Каква е ролята на учителя в подобна ситуация?
- Б.** Защо бихте постъпили по този начин?
- В.** Как учителя да се справи със шестте момичета – насилници? Какви мерки да предприеме спрямо тях? Как да помогне на жертвата? Какви са според вас последиците от преките действия, които бихте предприели?
- Търсенето на решения от различни гледни точки мотивира учениците да работят сериозно и да предложат адекватни решения.

Заклучителна дейност- 5 мин

Да запомним ,че проблемите могат да бъдат избегнати :

- Когато публикувате нещо в мрежата, помнете, че всеки би могъл да го види и да го препрати на други, така че става невъзможно да заличите следите си. Помислете добре преди всяко кликуване!
- Преди да споделите с някого информация, снимки или видео-материали на свои приятели, поискайте разрешението им: може би сте на път да нарушите закона!
- Много е лесно да дразните някого: ако искате да сте популярни сред приятелите си, по-добре се захванете с нещо положително, което няма да има лошо въздействие върху другите.

- Обърнете внимание на мобилния си телефон – той съдържа данни и ценна информация за вас.
- Научете се как да го използвате правилно: това, че го ползвате непрекъснато, съвсем не означава, че сте усвоили правилата за употребата му.
- Не оставяйте без надзор личния си профил, информация или електронно устройство. Помислете за това предварително.
- Помнете, че онова, което за вас това може да изглежда безобидно, на другите може да причини болка и притеснения.
- Разговаряйте с възрастен, на когото имате доверие, ако ви се случи нещо, което ви притеснява или тревожи .

В мрежата с уважение към другите – да се избягва кибертормоза , да се уважават другите онлайн граждани , да се знаят последствията от лошото поведение онлайн